

ligger, langt fra gaar saavidt som det, der den Gang blev vedtaget, men at han er gaaet ind paa dette Forslag for derved at vise sin Beredvillighed til at komme den modsatte Anskuelse imøde for at kunne faae denne Sag ordnet paa en Maade, som dog kan anses for at være efter Omstændighederne nogenlunde fyldestgjørende. Dernæst indvender Mindretallet, at ved vort Forslag „næsten al Indflydelse paa Embedernes Besættelse overføres til ethvert nok saa ringe Flertal ved en Stemmeregioning paa en Valgdag, hvilket Flertal ikke alene kan være temmelig tilfældigt, men efter Lovforslagets Valgmaade endog nødvendigvis kan samle sig om en Kandidat, som det virkelige Flertal af Menigheden maasse er ligefrem imod.“ Dette forstaaer jeg slet ikke. Man kan dog ikke sige, at de faae „næsten al Indflydelse paa Embedernes Besættelse“, naar en Krediedel af Ansøgningerne kunne undtages fra enhverformhelt Indflydelse, og dernæst kan „ethvert nok saa ringe Flertal“ heller ikke være afgjørende eller tilfældigt, thi Ministeren kan jo udtrykkelig erklære, at Valget ikke er gyldigt, naar ikke Halvdelen af de Valgberettigede har været tilstede, og han kan altsaa i Virkeligheden sikkre sig, at det bliver et nogenlunde anseeligt Flertal, som afgjør Valget. At et Valg, der foregaar under fuldstændig lovlige Former skulde være „temmelig tilfældigt“, kan jeg ikke se, thi saa kunde jo ethvert Valg kaldes saa; men dernæst staar der jo, at Flertallet „endog nødvendigvis kan samle sig om en Kandidat, som det virkelige Flertal af Menigheden maasse er ligefrem imod“. Det forstaaer jeg aldeles ikke, thi er det virkelige Flertal af Menigheden bestemt imod en Kandidat, saa stemmer det imod ham, og saa bliver han jo ikke indstillet. Det skal interessere mig at høre, hvorledes det bliver forklaret, thi jeg kan ikke forstaa det anderledes. Jeg kan ikke forstaa, hvorledes det „nødvendigvis“ skulde være saaledes, som her er ansøgt; men Mindretallet gaar endnu videre og siger, at $\frac{1}{3}$ af Udvalget kan komme til at udøve en afgjørende Indflydelse paa Valget af Sognepræsten. Hvorledes $\frac{1}{3}$ af Udvalget kan komme til at udøve en afgjørende Indflydelse, kan jeg ikke se. En Krediedel af Udvalget kan jo indstille en Kandidat; men finder denne ikke Bifald hos Flertallet af de Valgberettigede, saa bliver han ikke valgt, og Afgjørelsen ligger altsaa hos Flertallet og ikke hos $\frac{1}{3}$ af Udvalget. Vi give Mindretallet, saasnart det udgjør en Krediedel, Ret til at faae sin Kandidat fremstillet for Flertallet, og er han da i Stand til at vinde Flertallets Bifald, saa bliver han valgt, men er han ikke det, saa bliver en Anden Valgt. Vi give altsaa Flertallet, hvad der tilkommer det, nemlig den afgjørende Indflydelse paa Valget, men vi give ogsaa Mindretallet, naar det er nogenlunde anseeligt, Ret til at blive hørt, inden Afgjørelsen falder, og det forekommer mig, at det er Alt, hvad der med Billighed kan forlanges, Udvalgets Mindretal gaar derimod langt videre, thi

det tillægger et Mindretal i Menigheden, som blot er een Stemme over en Krediedel, Ret til at kunne forhindre Flertallet i at faae Valget af dens Præst sat igjennem. Mindretallet gjør det nemlig til en Betingelse, at det Udvalg, som bliver sammensat, og som skal gienngaa Ansøgningerne, skal være fuldstændig enigt for at kunne faae en afgjørende Indflydelse paa Valget, og er der altsaa endog blot een Stemme imod det, saa kan en saadan afgjørende Indflydelse ikke blive udøvet; men dernæst kan et umiddelbart Valg af Menigheden kun finde Sted, naar $\frac{2}{3}$ af Udvalget ønsker det, og altsaa kan een Stemme over en Krediedel aldeles forhindre hele Valget. Det er ganske vist at give Mindretallet en Indflydelse, som efter min Mening er aldeles uberettiget, og som billigvis maa fremtalde Misfor nøielse og vække den Strid, som de ærede Herrer ellers synes at være saa hange for. Jeg kan heller ikke forstaa, at de ærede Herrer kunne komme til noget Saadant undertagen derved, at det lægger en ganske overordentlig Vægt paa Kirkestyrelsens Cone til at kunne forhjæne Menigheden med de rette Præster. Det stoler paa, som det hedder i Betænkningen, at Kirkestyrelsen er ansvarlig, at Offentlighedens Opmærksomhed er henvendt paa den, og at det maa forudsættes, at den tager ethvert berettiget Hensyn til Kirkejenestens og til Menigheden, og at den derfor neppe vil vælge Nogen, med hvilken Menigheden ikke i det Hele kan være vel tjent. Ja, naar man forudsætter Alt dette om Kirkestyrelsen, ved jeg virkelig ikke, hvad vi overhovedet skulle have Valg for, thi saa er jo Kirkestyrelsens Bestemmelse meget bedre end disse „tilfældige“ Valg, og saa kan jeg saa godt forstaa, at Mindretallet mener, at Ministeren, støttende sig til et Mindretal i Menigheden langt hellere maa forhindre at der foregaar Valg af Menigheden ved en almindelig Afstemning og derimod sørge for, at Menigheden faar den rette Præst, — men saa behøve vi, som sagt overhovedet slet ikke nogen Lov om Valg af Præsterne. Hele denne Trang til at faae en virkelig Indflydelse for Menigheden paa Valget af dens Præst, hidrører jo netop fra, at man har gjort mange sørgelige Erfaringer for, at den Indsigt, som Mindretallet venter, der skal findes hos Ministeren, ikke findes der, og at den Offentlighed og det Ansvar, som er tilstede, langt fra ere tilstrækkelige til i den Henseende at raade Bod paa Ulemperne. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa Enkelthederne i det ærede Mindretals Forslag og de dertil stillede Underandringsforslag, heller ikke paa de andre Anskuelser, som vel sagtens ville blive fremsatte saavel fra den ærede Minister som fra det ærede Medlem fra Frederiksværk, forinden de have udtalt sig; men jeg forbeholder mig, naar dette er slet, at imødegaa de Bemærkninger, som derved maatte fremkomme.

Gad: Forinden jeg paa Mindretallets Begne